

Mijn herinneringen aan de Blauwe Tram

Hoera, vandaag ben ik jarig. Het is 15 juli 1957 en ik word al 10 jaar! Voor het eerst wordt mijn leeftijd met twee cijfers geschreven! Dat voelt al een beetje volwassen. Mijn verjaardagscadeau vinden mijn vrienden maar vreemd: zelfstandig mogen reizen met de "Blauwe". Voor mij betekent dat echter dat de wereld voor mij open zal gaan! Ik woon in Haarlem Noord en ben vorige maand met mijn klas naar Amsterdam gereisd. Onze meester, meneer Burger, komt uit Amsterdam en bedenkt regelmatig uitstapjes voor ons. Wat een fantastische herinnering. Met zijn allen wachten aan de Rijkstraatweg op de Crossley bus lijn 1 van de NZH die ons naar de Tempelierstraat in Haarlem zal brengen. De stangen aan de bovenzijde van de stoelen voelen koud, maar je kukelt daardoor niet van je zitplaats.

In de Tempelierstraat kun je overstappen op de Blauwe Tram naar Amsterdam. Vol verwachting kijk ik er naar uit.

Die tram is heel speciaal voor mij, omdat de buurman bij Beijnes werkt waar ze die tram assembleren en onderhouden! Voor het venster van hun huis staat altijd een roodkoperen stoommachientje te glimmen. Het is het examenwerkstuk van 'oom Naast' dat hij ooit op de Beijnsschool gemaakt heeft.

Nu klimmen we in de tram en zitten op de houtenbanken van, geloof ik, de derde klasse. Het is warm en ik probeer een raam omlaag te doen. Dat lukt niet, maar als een vriendje aan de andere greep hangt lukt dat wel. Met een leren riem zet ik het raam vast zodat het op de gewenste hoogte blijft hangen en niet verder naar beneden valt. Het is te zien we dat we in

de buurt van Halfweg door een trein worden ingehaald. Maar ja, wij kunnen blijven zitten tot het hartje van Amsterdam en doen er lekker lang over. Op het Spui stappen we uit en lopen naar de Waag op de Nieuwmarkt waar het Amsterdams historisch museum dan nog is gevestigd. Na een flinke stadswandeling gaan we terug. Als we in de “Blauwe” stappen zien we tot onze verbazing dat een groepje opgeschoten Amsterdamse jeugd door naar achteren te springen de tram uit de rail probeert te wippen. Ik had al gezien dat de wielen van de tram dicht bij elkaar in het midden staan en daardoor heeft de tram voor en achter een enorme overhang. De conducteur maakt korte metten met de jeugd: “Ophouden. Je kunt gaan zitten of lopen”, bast hij. Thuisgekomen vertel ik ‘oom Naast’ dat ik in zijn Blauwe Tram heb gezeten. Hij glimlacht trots. Mijn zelfstandig reizen met de Blauwe moet ik eerst nog bewijzen. Mijn oudere zus zal meegaan en controleren of ik het alleen kan. Ik wil naar ‘De Zoete Inval’ een uitspanning met grote speeltuin in Haarlemmerliede richting Amsterdam. We gaan op de fiets naar Zandvoort, het eindpunt van de Blauwe. Bij elkaar heb ik dan het hele traject van Spui tot Zandvoort gereden.

Bij de eindhalte in Zandvoort hangt een grote poster met daarop de Haarlemmerweg en de Haarlemmer Trekvaart met alle vormen van openbaar vervoer: op de weg een bus, daarnaast een trambaan met de Blauwe, een boot in de Trekvaart en weer daarnaast op het spoor een groene trein. Het plaatje wordt gecombineerd met een Constellation van de KLM die overvliegt. Ik laat mijn zus zien dat we moeiteloos bij de Zoete Inval uitkomen. Uit de luidsprekers schalt een kinderkoor: “Af en toe gaan pa en moe met ons naar de speeltuin

toe." Mijn zus geeft een knipoog. Zonder ouders is het nog veel leuker! Gelukkig klinkt er ook een "Que sera sera, what ever will be will be" als optimistische boodschap de wereld in. Zo heb mijn eerste Franse en Engelse woordjes geleerd. Ook een song van Bing Crossley, zoals ik zijn naam versta, is populair, met 'True love' maar voor mij te langdradig. We schommelen, zwieren en zwaaien en drinken een ranja van Loots met echte sinaasappelvliesjes. Missie geslaagd. Ik mag zelfstandig met de "Blauwe".

Niet lang daarna vergaat de wereld. In het Haarlemsdagblad valt te lezen dat de tramverbinding tussen Zandvoort Haarlem en Amsterdam op 31 augustus 1957 wordt opgeheven. Wat een doffe pech. Voortaan moet ik alles fietsend doen.

Jaren later belt de zus van de pas overleden 'tante Naast' bij ons aan. Oom 'Naast' was al eerder overleden. Ze heeft iets in een krant gewikkeld met een briefje waarop 'voor Thom' staat. Het is het roodkoperen stoommachientje, het examenstuk voor de ambachtsschool van Beijnes Rijtuigen en Spoorwagens Fabriek, dat altijd voor hun venster stond te glimmen. Nu is het nog de enige tastbare herinnering aan mijn jeugd met de "Blauwe" Ongepoetst koester ik hem nog steeds. Als ik nu over de Voormalige Trambaan van Zandvoort naar Heemstede fiets herinner ik mijn eerste bijna zelfstandige rit met het openbaarvervoer in de "Blauwe".

Thom Langerak ©

Zandvoort aan Zee